

اندیشه های تنهایی

پروفسور سید حسن امین

طرح از: اردشیر محمص

اقتصادی یا سیاسی و قضایی ما تقلید کند اما اکثریت ایرانیان - از جمله اکثریت خانواده های وابسته به نظام جمهوری اسلامی - با صرف مال و وقت خود، تلاش دارند که خود یا دست کم فرزندان عزیزشان زبان و فرهنگ ملل دیگر را بیاموزند و در

آماده به کار و آماده به ادامه تحصیل، اگر کشورهای پیشرفته تر جهان در آمریکای شمالی، اروپا، استرالیا و ژاپن به آنان ویزا بدهند، ایران را ترک می کنند. فرار مغزها در سی و سه ساله اخیر، بخش عظیمی از سرمایه انسانی ما را از ما ربوده است به حدی که حتی دانشجویانی که با گرفتن بورس از دولت خودمان برای ادامه تحصیل به خارج اعزام شده اند، یا در پایان تحصیلات خود به ایران بر نمی گردند و یا اگر خودشان به دلیل الزام و التزامی که دارند، برگردند، زن و فرزندشان را در همان ولایات خارجه مستقر می کنند.

امروز نه تنها اکثر اختراعات و اکتشافات جهان مدرن به دست غیر ایرانی اختراع و کشف شده است بلکه اکثر اشیاء صنعتی و مصرفی ما ایرانیان هم، تولید بیگانگان است.

الف- متخصصان ایرانی تبار برونمرز هم سهمی در این اختراعات و اکتشافات دارند ولی بسیاری از آنان حتی نام ایرانی خود را هم عوض کرده اند تا هرچه بیشتر در وطن دوم خود مستحیل شوند.

ب. اکثر تولیدات بیگانگان که در شمار واردات به دست ما می رسد، نوع مرغوب تولیدات بیگانگان نیست.

امروز در همه جهان کمتر کسی سعی دارد که از فرهنگ و نظامات مدیریتی و

نگاهی دوباره به خودمان

امروز، یکصد و پنج سال تمام از جنبش مشروطیت می گذرد ولی شهروندان ایرانی هنوز آن حقوق و آزادی های فردی، آن «عدالتخانه» و آن «شورای ملی» که در رأس مطالبات مشروطه طلبان بود و در اصول متمم قانون اساسی مشروطیت هم تصویب شد و بعد هم در قانون اساسی جمهوری اسلامی تضمین شد، در عمل دارا نیستند. بین اینکه در متن قانون اساسی یا قوانین عادی برای شهروندان حقوقی مقرر شده باشد، با اینکه در عمل این حقوق ادا شوند، تفاوت از زمین تا آسمان است.

راست و درست باید پذیرفت که: دست کم پنجاه درصد از جوانان ایرانی

الف. اشعار مذهبی همانند گات های زرتشت در اوستای کهن یا مزامیر مانی
ب. اشعار بزمی مانند خسروانی هایی که از بارید، هنرمند عصر خسرو پرویز بر جای مانده است از قبیل ترانه های سبز در سبز، گنج بادآورد، یا مرگ شبیدیز
پ. سرودهای رزمی که از مقوله رجزخوانی و مارش نظامی بوده اند.
امروز گونه های شعری را به تقسیم های بیشتر و بهتری بخشبندی می کنند، از جمله: حماسه (تجلی روح جمعی یک قوم یا ملت) مثل شاهنامه، غنائی (تجلی عواطف و اندیشه های فردی شاعر) مثل دیوان حافظ، تعلیمی (تجلی پند و حکمت و معرفت) مثل بوستان سعدی، داستانی مثل ویس و رامین یا یوسف و زلیخا، نمایشی مثل «تابلوی مریم» عشقی، طنز، فکاهه، انتقادی مثل موش و گربه عبید زاکانی و...

● در فواید رعایت ضابطه

گاهی اتفاقاتی روی می دهد که انسان آنها را به ضرر خود حس می کند. برای مثال کسی داوطلب شغلی می شود. به او می گویند باید برابر ضوابط، امتحان بدهی و در مصاحبه قبول شوی. طرف تصور می کند که خوش شانسی در این است که از این امتحان و مصاحبه معاف شود. در نهایت هنگامی که در امتحانات قبول شد و قانوناً باید به شغل دلخواه خود دست یابد، تازه متوجه می شود که مقامات دولتی به بهانه های سیاسی، به صلاحیت او اشکال وارد کرده اند. آنجاست که حس می کند چه خوب شد که از مسیر قانونی و با رقابت در امتحانات و مصاحبه قبول شده است تا بتواند از خودش بهتر دفاع کند. حفظ ضوابط شایسته سالاری، به انسان شخصیت می دهد؛ در حالی که پیشرفت بر اثر ارتباطات، تضييع حق دیگران است.

جایگزینی داریم؟ در حالی که صادرات سنتی ما (مثل فرش و صنایع دستی) هم نسبت به گذشته بازار خود را در اروپا و آمریکا از دست داده اند.

بر عزت و اعتبار ما به رغم شعارهایی که در این سی و سه سال در سطح کلان جهانی داده ایم، در نظر جهانیان افزوده نشده است. ممکن است ساده به نظر آید اما من که پیش از انقلاب برای ادامه تحصیل با ارز دلاری معادل هفت تومان به اروپا رفتم، نیازی به اخذ ویزا نداشتم و با چنان غروری به دروازه اروپا پا گذاشتم که گویی منی بر آنها می گذارم که می خواهم در آن جا مدرک دکتری تخصصی بگیرم. امروز اما ما ایرانیان از چنان عزت و احترامی در هیچ یک از کشورهای جهان برخوردار نیستیم.

در ایران کنونی، قدرت، ثروت و فرصت به طور عادلانه توزیع نشده است و عجبا که هر صدای اعتراضی هم اگر به جایی وابستگی نداشته باشد، خفه می شود.

حرف های دیگری هم هست که نمی خواهم تکرار کنم. آنچه که عیان است چه حاجت به بیان است.

نتیجه: این احوال، اوضاع افتخارآمیزی نیست. ما از هیچ یک از ملت های دیگر جهان دوتتر یا برتر نیستیم. ما با همه انسانها برابریم و همین است که بی عقده و بی کینه باید واقع نگرانه وضع فعلی خود را بسنجیم و در تولید علم، صنعت و فرهنگ جهان مشارکت بیشتری داشته باشیم.

● گونه های شعری

اگر شعر در سطح جهانی، یکی از هفت هنر باشد، در ایران، مهمترین و مؤثرترین هنرها و به تعبیر دیگر هنر ملی ماست. از جهت تاریخی، شعر در ایران باستان سه نوع ویژه داشته است:

دانشگاه های آنها تحصیل کنند.
درآمد عمده ما در جهان امروز بر اثر فروش نفت و گاز است که خود ما در نهان ماندن آن در خاک خودمان نقشی نداریم. ما سالهاست که از سرمایه می خوریم. این منابع دیر یا زود تمام می شود. ما چه